

Міністерство освіти і науки України

**Зарубіжна література
10-11 класи**

Рівень стандарту

(ЗІ ЗМІНАМИ, ЗАТВЕРДЖЕНИМИ НАКАЗОМ МОН ВІД 14.07.2016 № 826)

КИЇВ – 2016

10 клас

На навчальний рік – **35 год.**

На тиждень – **1 год.**

На текстуальне вивчення художніх творів – **23 год.**

На контрольні роботи – **4 год.**

На роботи з розвитку мовлення – **4 год.**

На уроки позакласного читання – **2 год.**

Резервний час – **2 год.**

К-ть год.	Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня підготовки учнів
1. Вступ. Із літератури реалізму		
1	<p>Загальна характеристика розвитку культури та літератури XIX ст. Реалізм як напрям у світовій літературі.</p> <p>Розквіт реалістичної літератури, його зв'язок із розвитком природничих наук. Майстри соціальної прози: Стендаль, О.Бальзак, Г.Флобер, Ч.Діккенс, Ф.Достоєвський, Л.Толстой, А.Чехов та ін.</p> <p>Роль художньої літератури в культурному та суспільному житті XIX ст.</p>	<p>Учень (учениця):</p> <p>називає основні риси та етапи літературного процесу XIX ст.;</p> <p>розвідає про особливості соціальної прози XIX ст., роль художньої літератури у культурному та суспільному житті XIX ст.;</p> <p>називає найвизначніших представників соціальної прози XIX ст.;</p> <p>обґрутує твердження про те, що XIX ст. є «золотою добою» класичного роману.</p> <p>ТЛ Дає визначення поняття «соціальна проза».</p>
3	<p>Стендаль (1783-1842). «Червоне і чорне»</p> <p>Життєвий і творчий шлях письменника. Синтез романтизму й реалізму в його творчості. Роман «Червоне і чорне», поєднання в ньому соціально-політичного й психологічного аспектів. Гостра критика режиму Реставрації. Конфлікт головного героя Жульєна Сореля з суспільством як сюжетний стрижень роману. Внутрішня драма героя як наслідок цього конфлікту. Жіночі образи роману. Психологізм творчості Стендаля. Багатозначність назви</p>	<p>Учень (учениця):</p> <p>розвідає про головні віхи життєвого й творчого шляху Стендаля та місце в ньому роману «Червоне і чорне»;</p> <p>висловлює судження про багатозначність назви роману;</p> <p>визначає провідні риси характеру Жульєна Сореля та головні етапи формування його особистості;</p> <p>порівнює суспільні закони й звичаї у Вер'єрі – Безансоні - Парижі;</p> <p>розвідає про своєрідність втілення теми кохання у романі;</p> <p>зіставляє жіночі образи твору;</p> <p>визначає риси романтизму і реалізму в романі.</p> <p>ТЛ Висловлює судження про жанрові особливості соціально-психологічного роману, а також про психологізм твору.</p>

На навчальний рік – **35 год.**

На тиждень – **1 год.**

На текстуальне вивчення художніх творів – **23 год.**

На контрольні роботи – **4 год.**

На роботи з розвитку мовлення – **4 год.**

На уроки позакласного читання – **2 год.**

Резервний час – **2 год.**

	роману.	
2	Онорé де БАЛЬЗÁК (1799–1850). “Гобсéк” Життєвий і творчий шлях письменника. Бальзак і Україна. Бальзак – видатний французький письменник, зачинатель соціального реалістичного роману. Поєднання реалістичних і романтических елементів у його художній системі. «Людська комедія» – грандіозна енциклопедія життя Франції першої половини XIX ст., її проблематика і структура. Влада золота та її філософія в повісті «Гобсек». Романтичні й реалістичні риси неоднозначного образу «філософа й скнари» Гобсека. Зіставлення образів Фанні Мальво і Анастазі де Ресто. Роль Дервіля в розгортанні й відтворенні подій повісті. Композиція і стиль твору.	Учень (учениця): розповідає про головні віхи життєвого й творчого шляху письменника і місце в ньому повісті «Гобсек»; відзначає зв'язок Бальзака з Україною; пояснює , чому «Людську комедію» Бальзака називають “енциклопедією життя Франції першої половини XIX ст.”; наводить приклади поєднання в образі Гобсека елементів реалізму і романтизму; аналізує особливості втілення мотиву влади золота в повісті «Гобсек»; визначає особливості композиції повісті; характеризує роль Дервіля в розгортанні й відтворенні подій твору; висловлює особисте ставлення до проблем, що порушуються в творі.
3	Фéдір ДОСТОЕВСКИЙ (1821–1881). «Злочин і кара». Життєвий і творчий шлях письменника. Творчість Достоєвського як одна з вершин світової літератури. Філософські, етичні й естетичні погляди письменника та їхнє втілення в художніх творах. Роман «Злочин і кара» як угілення нового,	Учень (учениця): розповідає про головні віхи життєвого й творчого шляху письменника і місце в ньому роману «Злочин і кара»; називає характерні риси літератури реалізму; визначає творчість Ф.Достоєвського як одну з вершин світової літератури; акцентує увагу на філософському й етичному потенціалі роману “Злочин і кара”; простежує еволюцію образу Раскольнікова; висловлює судження щодо теорії сильної особистості, “надлюдини”;

На навчальний рік – **35 год.**

На тиждень – **1 год.**

На текстуальне вивчення художніх творів – **23 год.**

На контрольні роботи – **4 год.**

На роботи з розвитку мовлення – **4 год.**

На уроки позакласного читання – **2 год.**

Резервний час – **2 год.**

	<p>поліфонічного типу художнього мислення. Філософські, соціальні, психологічні й морально-етичні ідеї твору. Еволюція образу Раскольнікова і розвінчання теорії сильної особистості, «надлюдини». Розкриття складності та суперечливості духовного світу людини. Образна система роману, символіка його назви.</p>	<p>розкриває особливості образної системи роману;</p> <p>висловлює особисте ставлення до проблем, що порушуються в творі;</p> <p>висловлює судження про символіку назви твору;</p> <p>ТЛ Висловлює судження про жанрові особливості роману “Злочин і кара”</p>
3	<p>Лев ТОЛСТОЙ (1828–1910) «Анна Кареніна»</p> <p>Життєвий і творчий шлях письменника. Творчість Льва Толстого як явище літератури реалізму. Духовні й творчі шукання та здобутки письменника.</p> <p>Роман “Анна Кареніна”. Образи-характери роману, пластичність змалювання і психологічна глибина. Суперечливий образ Анни. Образ Левіна, його автобіографічна складова. Паралелізм у композиції роману, особливості стилю.</p> <p>“Діалектика душі” толстовських героїв.</p>	<p>Учень (учениця):</p> <p>розвідає про головні віхи життєвого й творчого шляху письменника і місце в ньому роману «Анна Кареніна»;</p> <p>виділяє ключові епізоди роману;</p> <p>називає основні проблеми твору;</p> <p>характеризує образи головних героїв твору в їхній психологічній глибині;</p> <p>висловлює особисте ставлення до проблем, що порушуються в творі.</p>
2. Традиції і новаторські зрушеннЯ в поезії середини – другої половини XIX ст.		
1	<p>Загальна характеристика головних шляхів розвитку поезії сер. XIX ст.</p> <p>Нові грани романтичного поетичного світу в творчості «пізніх» романтиків (Ш.Бодлера, В.Вітмена, Ф.Тютчева). Принципи «чистого</p>	<p>Учень (учениця):</p> <p>розвідає про провідні шляхи розвитку поезії середини-другої половини XIX ст.;</p> <p>розмірковує про феномен «чистого мистецтва» у поезії, а також про світоглядно-естетичні зрушеннЯ у мистецтві та літературі середини – другої половини XIX ст.</p>

На навчальний рік – **35 год.**

На тиждень – **1 год.**

На текстуальне вивчення художніх творів – **23 год.**

На контрольні роботи – **4 год.**

На роботи з розвитку мовлення – **4 год.**

На уроки позакласного читання – **2 год.**

Резервний час – **2 год.**

	мистецтва» у поезії (група «Парнас», творчість А.Фета). Світоглядно-естетичні зрушення у мистецтві та літературі.	
2	Волт ВІТМЕН (1819–1892). (Вірші за вибором учителя) Життєвий і творчий шлях письменника. Вітмен – американський поет-новатор. Збірка “Листя трави”, її провідні теми й мотиви. Звернення до вільного вірша (верлібра).	Учень (учениця): пояснює , чому американець Волт Вітмен називають великим поетом-новатором; виразно читає і аналізує вірші В.Вітмена. ТЛ Дає визначення поняття «верлібр».
2	Шарль БОДЛЁР (1821–1867). «Альбатрос», «Відповідності», «Вечорова гармонія». Життєвий і творчий шлях письменника. Ш.Бодлер – пізній романтик і один із засновників символізму. Світогляд і естетичні погляди Бодлера і збірка “Квіти зла”. Протиставлення дійсності й ідеалу як семантико-образна вісь збірки. Традиційність і своєрідність вирішення проблеми “поет і натовп” у поезії “Альбатрос”. Філігранність поетичної техніки, формальна довершеність і сугестивність вірша “Вечорова гармонія”. Тлумачення предметних образів як “видимих	Учень (учениця): роповідає про модерністські зрушення у французькій поезії другої половини XIX ст.; пояснює , що Бодлер був водночас і пізнім романтиком, і одним із засновників символізму; характеризує естетичні погляди Бодлера, втілені у збірці «Квіти зла»; висловлює судження про своєрідність вирішення проблеми “поет і натовп” у поезії «Альбатрос»; пояснює особливості поетичної техніки вірша “Вечорова гармонія”; наводить приклади втілення рис символізму в поезіях Бодлера; виразно читає і аналізує вірші Бодлера. ТЛ Дає визначення понять «symbol», «декаданс», «неоромантизм», «symbolism».

На навчальний рік – **35 год.**

На тиждень – **1 год.**

На текстуальне вивчення художніх творів – **23 год.**

На контрольні роботи – **4 год.**

На роботи з розвитку мовлення – **4 год.**

На уроки позакласного читання – **2 год.**

Резервний час – **2 год.**

	знаків” ідей, почуттів, душевних станів (“Відповідності”).	
2	<p>Із поезії французького символізму</p> <p>Символізм як літературний напрям останньої третини XIX – початку ХХ ст. Основні естетичні принципи та поетичне новаторство символістів.</p> <p>Поль ВЕРЛЕН (1844–1896). “Осіння пісня”, “Так тихо серце плаче...”, “Поетичне мистецтво”.</p> <p>Артур РЕМБО (1854–1891). “Відчуття”, “П’яній корабель”, “Голосівки”.</p> <p>Поняття про символ як основний засіб поетичного самовираження, його потрактування французькими символістами: спонтанність з’яви, непроясненість і багатозначність, “підказування” смыслів і простір для відгадування. Сугестія (навіювання) як важливий художній засіб символістської поезії. Зняття інформаційно-розвідної функції поетичної мови.</p>	<p>Учень (учениця):</p> <p>характеризує символізм як літературний напрям останньої третини XIX – початку ХХ ст.;</p> <p>визначає музичність як важливу ознаку віршів Верлена, засіб прямого вираження інтуїтивно-емоційного, несвідомого, настроєвого;</p> <p> tłumачить поняття сугестія (навіювання), визначає її як важливий художній засіб поезії символізму;</p> <p>наводить приклади використання символів у поезіях П.Верлена й А.Рембо;</p> <p>виразно читає і аналізує вірші П.Верлена й А.Рембо.</p> <p>ТЛ Дає визначення понять «імпресіонізм», «сугестія».</p>

3. Роман ранньомодерністської доби

3	<p>Óскар УÁЙЛЬД (1854–1900).</p> <p>«Портрет Доріана Грея».</p> <p>Життєвий і творчий шлях письменника. Уайльд – письменник англійського раннього</p>	<p>Учень (учениця):</p> <p>розповідає про головні віхи життєвого й творчого шляху письменника і місце в ньому роману «Портрет Доріана Грея»;</p> <p>характеризує «Портрет Доріана Грея» як інтелектуальний роман і вказує на головні філософсько-естетичні та моральні проблеми твору: співвідношення краси й моралі, чи може</p>
---	--	---

На навчальний рік – **35 год.**

На тиждень – **1 год.**

На текстуальне вивчення художніх творів – **23 год.**

На контрольні роботи – **4 год.**

На роботи з розвитку мовлення – **4 год.**

На уроки позакласного читання – **2 год.**

Резервний час – **2 год.**

	модернізму. Естетизм Уайльда, імпресіоністичність стилю. «Портрет Доріана Грея» як осереддя творчості письменника, філософсько-естетичні та моральні проблеми твору. Риси інтелектуального роману.	краса бути вільною від моралі, як таке вивільнення діє на особистість; ТЛ Дає визначення понять «естетизм», «інтелектуальна проза», «парадокс».
--	--	--

4. Підсумок

1	Узагальнення та систематизація вивченого протягом року матеріалу	Учень (учениця): називає авторів і переказує зміст вивчених протягом року творів; повторює і систематизує засвоєні протягом навчального року відомості про особливості перебігу світового літературного процесу; ТЛ Дає визначення понять: «верлібр», «декаданс», «естетизм», «імпресіонізм», «інтелектуальна проза», «модернізм», «неоромантизм», «парадокс», «психологічний роман», «символ», «символізм», «соціально-психологічна проза», «сугестія», «філософський роман».
---	--	---

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ЧИТАННЯ

Бальзак О. Шагренева шкіра. Батько Горіо. Бронте Ш. Джейн Ейр. Верхарн Е. Вірші Гауптман Г. Затонулий дзвін. Джеймс Г. Дейзі Міллер Діккенс Ч. Великі сподівання. Достоєвський Ф. Брати Карамазови. Золя Е. Черево Парижа.	О. Генрі. Новели Ожешко Е. Оповідання По Е. Новели Прус Б. Фараон Сенкевич Г. Камо грядєши? Стендаль. Пармський монастир. Теккерей В. Ярмарок марнославства. Тургенев І. Ася.
---	--

Кнут Гамсун. Пан
Конрад Джозеф. Твори.
Меріме П. Новели
Мопассан Г. Любий друг. Новели.

Уайльд О. Комедії.
Флобер Г. Пані Боварі.
Чехов А. Оповідання.

11 КЛАС

На навчальний рік – **35 год.**

На тиждень – **1 год.**

На текстуальне вивчення літературних творів - **24 год.**

На контрольні роботи – **4 год.**

На роботи з розвитку мовлення – **4 год.**

На уроки позакласного читання – **2 год.**

Резервний час – **1 год.**

К-сть год.	Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня підготовки учнів
I. Із літератури першої половини ХХ ст. (10 год.)		
1	Складність і неоднозначність художнього процесу I пол. ХХ ст. Модернізм як некласична модель культури. Авангардизм 1910-20-их років, його основні течії. Співвідношення модернізму та авангардизму. Еволюція реалізму в літературі I пол. ХХ ст. Елітарна та масова культура.	Учень (учениця): називає розвиток модернізму і авангардизму як провідні тенденції літературного процесу першої половини ХХ століття; визначає основні течії авангардизму 1910-20-их років; висловлює судження про долю реалізму в літературі ХХ ст.; називає роздвоєння культурного процесу на два річища (елітарну та масову культуру) як характерну ознаку культурної ситуації ХХ століття. ТЛ Дає визначення понять «авангардизм», «модернізм» (у літературі).
2	Загальна характеристика модерністських явищ у художній прозі першої половини ХХ ст. Франц КÁФКА (1883–1924). «Перевтілення» Життєвий і творчий шлях письменника. Кафка – австрійський письменник-модерніст. Своєрідність світобачення в оповіданні «Перевтілення». Грегор Замза та його родина. Особливості стилю Кафки, специфіка поєднання реальності та міфотворчості у гротесковому художньому світі письменника.	Учень (учениця): характеризує світоглядні та естетичні засади модернізму в літературі, художні здобутки європейської модерністської прози; розвівдає про головні віхи життєвого й творчого шляху письменника та місце в ньому оповідання «Перевтілення»; називає характерні особливості індивідуального стилю Франца Кафки; висловлює судження про особливості стосунків Грегора з його родиною. ТЛ Дає визначення понять «гротеск», «міфотворчість», «експресіонізм».
2	Джеймс ДЖОЙС (1882–1941). «Джакомо Джойс» Життєвий і творчий шлях письменника. Джойс – ірландський письменник-модерніст. Харак-	Учень (учениця): розвівдає про головні віхи життєвого й творчого шляху письменника та місце в ньому психологічного есе «Джакомо Джойс»; визначає характерні риси поетики творів Дж. Джойса: а) використання «потоку

	терні риси поетики творів Джойса. Психологічне есе «Джакомо Джойс», його автобіографічний характер.	свідомості»; б) наявність елементу пародійності й іронічності; в) інтертекстуальність; ТЛ Дає визначення понять «потік свідомості», «інтертекстуальність».
3	Михаїло БУЛГАКОВ (1891–1940). «Майстер і Маргарита» Життєвий і творчий шлях М.Булгакова. Булгаков і Київ. Роман «Майстер і Маргарита», проблематика й система образів твору. «Майстер і Маргарита» як роман-міф. Поєднання реальності та фантастики в романі. «Московські» та «єршалаймські» розділи твору та художні засоби їхнього зв'язку. Особливості композиції твору.	Учень (учениця): розвідає про головні віхи життєвого й творчого шляху письменника; наводить приклади поєднання реального та ірреального в творі; характеризує проблематику та головних геройів роману; розвідає про дві частини твору («єршалаймську» і «московську»); висловлює судження про особливості композиції твору Булгакова – «роман у романі»; висловлює особисте ставлення до проблем, що порушуються в творі. ТЛ Висловлює судження про особливості композиції твору (роман в романі)
1	Глибинні зрушення в поезії початку ХХ ст. Модернізм і основні течії європейської поезії ХХ ст. Райнер Марія РІЛЬКЕ (1875–1926). «Орфей, Евридіка, Гермес», «Ось дерево звелось...» Життєвий і творчий шлях письменника. Синтетичний вияв новітніх течій і тенденцій в поезії австрійського поета Р.М.Рільке. Вираження традиції відчуження людини в дегуманізованому світі. Ностальгія за втраченою єдністю людини зі світом. Рільке і Україна. ГІЙÓМ АПОЛЛІНÉР (1880–1918). «Міст Мірабо», «Зарізана голубка й водограй» Життєвий шлях письменника, його творча еволюція від неоромантизму до кубофутуризму.	Учень (учениця): розвідає про головні віхи життєвого й творчого шляху поета; характеризує творчість Р.М. Рільке як синтетичний вияв новітніх течій і тенденцій у поезії;
2	«Срібна доба» російської поезії, розмаїття її напрямів і течій. Олександр БЛОК (1880–1921). «Незнайома»,	розвідає про головні віхи життєвого й творчого шляху поета; характеризує творчість Гійома Аполлінера як шлях від неоромантизму до кубофутуризму; виразно читає і аналізує вірші Р.М.Рільке, Гійома Аполлінера. ТЛ. Дає визначення понять «модернізм», «авангардизм».

	<p>«Весно, весно, без меж і без краю...», «Скіфи» Життєвий і творчий шлях письменника. О.Блок – найвидатніший поет російського символізму.</p> <p>Анна АХМАТОВА (1889–1966). «Довкола жовтий вечір ліг», «Дав мені юнь ти сутужну», «Реквиєм» Життєвий і творчий шлях Анни Ахматової. Акмеїзм, його естетичні засади і поетика у її творчості. Пізня поезія Ахматової («Реквиєм»). Анна Ахматова і Україна.</p>	<p>розповідає про головні віхи життєвого й творчого шляху О.Блока; аналізує поезії «Незнайома», «Весно, весно, без меж і без краю...», «Скіфи»,</p> <p>розповідає про головні віхи життєвого й творчого шляху Анни Ахматова; аналізує твори «Довкола жовтий вечір ліг», «Дав мені юнь ти сутужну», «Реквиєм» виразно читає вірші О.Блока, Анни Ахматової. ТЛ Дає визначення поняття «символізм», «акмеїзм».</p>
--	--	--

2. Із літератури другої половини ХХ століття (9 год.)

2	Тема Другої світової війни в повоєнні десятиліття.	<p>Учень (учениця):</p> <p>Бертольт БРЕХТ (1898–1956). «Життя Галілея» Життєвий і творчий шлях письменника. «Епічний театр» Брехта. Проблема моральної відповідальності вчених за наслідки наукових досліджень у драмі «Життя Галілея». Неоднозначність образу Галілея. Інтелектуальний характер драми.</p>	<p>розповідає про провідні тенденції в розвитку літератури середини – другої половини ХХ ст.;</p> <p>розповідає про головні віхи життєвого й творчого шляху письменника та місце в ньому драми «Життя Галілея»;</p> <p>пояснює, що Брехт створив «епічний театр», де домінувала не дія, а ідея;</p> <p>визначає проблему моральної відповідальності вчених за наслідки своїх наукових досліджень як головну в драмі «Життя Галілея»;</p> <p>ТЛ Пояснює поняття «епічна драма».</p>
2	Альбер КАМЮ (1913–1960). «Чума» Життєвий і творчий шлях письменника, його філософські й естетичні погляди. Камю і екзистенціалізм. Абсурд і трагічний стоїцизм у романі «Чума». Проблема вибору людини в межовій ситуації та особистої відповідальності за цей вибір. Композиція і стиль твору.	<p>Учень (учениця):</p> <p>розповідає про головні віхи життєвого й творчого шляху письменника та місце в ньому роману «Чума»;</p> <p>висловлює судження про втілення в романі «Чума» рис екзистенціалізму;</p> <p>характеризує головних героїв твору;</p> <p>висловлює міркування про важливу думку Камю, висловлену у фіналі роману: «Люди більше заслуговують на захоплення, ніж на зневагу»;</p> <p>ТЛ Дає визначення поняття «екзистенціалізм» (як літературне явище).</p>	
2	Ернест Міллер ХЕМІНГҮЕЙ (1899–1961). «Старий і море». Життєвий і творчий шлях Е.Хемінгуея,	<p>Учень (учениця):</p> <p>розповідає про головні віхи життєвого й творчого шляху письменника та місце в ньому повісті «Старий і море»;</p>	

	<p>особливості його поетики й стилю. «Старий і море» – повість-притча про людину. «Життеподібний» сюжет і філософсько-символічний зміст твору.</p>	<p>пояснює, чому твір «Старий і море» називають повістю-притчею про людину. ТЛ Дає визначення поняття «повість-притча».</p>
2	<p>Вихід на авансцену світової літератури 1950-60-х рр. літератури Латинської Америки. Габріель ГАРСІА МÁРКЕС (1928-2014). «Стариган із крилами» Життєвий і творчий шлях письменника. Органічне поєднання буденного й фантастичного як характерні риси «магічного реалізму» в оповіданні «Стариган із крилами».</p>	<p>Учень (учениця): розвідає про головні віхи життєвого й творчого шляху письменника та місце в ньому оповідання «Стариган із крилами»; висловлює судження про символічний сенс зустрічі людей із янголом, багатозначність назви та фіналу оповідання; характеризує підкреслено «буденне» зображення автором фантастичного як характерну ознаку «магічного реалізму»; ТЛ Дає визначення поняття «магічний реалізм».</p>

3. Із літератури кінця ХХ - початку ХХІ століття (3 год.)

1	<p>Постмодернізм у літературі другої половини ХХ ст.</p> <p>Сучасний літературний процес (огляд) Співіснування і взаємодія різних стилів, напрямів, течій. «Утеча культури на університетські кафедри», виживання і конкуренція художньої літератури з «відео», «мультимедіа», Інтернетом та іншими реаліями сучасності: «від Інтернету до Гуттенберга» (У.Еко). Помітні сучасні літературні явища: творчість Ричарда Баха, Патріка Зюскінда, Паоло Коельо, Італо Кальвіно, Мілана Кундери, Харукі Муракамі, Дена Брауна та ін.</p>	<p>Учень (учениця): розвідає про соціоісторичні, культурно-філософські та естетичні чинники розвитку постмодернізму в художній літературі; називає сучасних письменників (зокрема постмодерністів) та їхні твори.</p>
2	<p>Мілорад ПÁВИЧ (1929-2009). «Дамаскин» «Перший письменник третього тисячоліття» М.Павич. Утілення в оповіданні «Дамаскин» рис постмодернізму.</p>	<p>Учень (учениця): розвідає про головні віхи життєвого й творчого шляху письменника та місце в ньому оповідання «Дамаскин»; наводить приклади втілення в оповіданні «Дамаскин» рис постмодернізму; ТЛ Дає визначення поняття «постмодернізм».</p>

4. Узагальнення та систематизація вивченого матеріалу (за рахунок резерву годин)

1	<p>Найвидатніші здобутки світової літератури доби античності, Середньовіччя, Відродження, XVII і XVIII століття, а також XIX століття (дoba</p>	<p>Учень (учениця): називає та дає загальну характеристику найвидатніших явищ світової літератури цих епох, їхні характерні ознаки і висловлює судження про них.</p>
---	---	--

	романтизму)	ТЛ Дає визначення зазначених у програмі понять.
1	Найвидатніші здобутки світової літератури XIX століття (доби реалізму та раннього модернізму), а також XX – початку ХХІ століття (у т.ч. сучасного літературного процесу)	Учень (учениця): називає та дає загальну характеристику найвидатніших явищ світової літератури цих епох , їхні характерні ознаки і висловлює судження про них. ТЛ Дає визначення зазначених у програмі понять.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ЧИТАННЯ

<p>Айтматов Ч. І понад вік триває день.</p> <p>Акутагава Рюноске. Новели.</p> <p>Алексієвич С. Твори</p> <p>Ануй Ж. Жайворонок</p> <p>Апдайк Дж. Кентавр.</p> <p>Аполлінер Гійом. Альба, співана колись на вербну. Відповідь запорожців турецькому султанові</p> <p>Бах Р. Чайка Джонатан Лівінгстон</p> <p>Беккет С. Чекаючи на Годо</p> <p>Белль Г. Очима клоуна</p> <p>Биков В. Альпійська балада. Знак біди</p> <p>Борхес Х.Л. Оповідання. Есе</p> <p>Браун Д. Код да Вінчі</p> <p>Бредбері Р. 451 градус за Фаренгейтом. Новели</p> <p>Брехт Б. Матінка Кураж та її діти</p> <p>Булгаков М. Собаче серце</p> <p>Бунін І. Антонівські яблука</p> <p>Вишневський Я. Самотність у Мережі.</p> <p>Вулф В. Місіс Деллоуей</p> <p>Гамсун Кнут. Пан. Смерть Глана</p> <p>Гарсія Лорка Ф. Поезії</p> <p>Гарсія Маркес Г. Полковнику ніхто не пише. Сто років самотності</p> <p>Гашек Я. Пригоди бравого вояка Швейка</p> <p>Гессе Г. Степовий вовк</p> <p>Голдінг В. Володар мух</p> <p>Голсуорсі Дж. Сага про Форсайтів</p>	<p>Кортасар Х. Гра в класики</p> <p>Кальвіно І. Коли однієї зимової ночі подорожній...</p> <p>Камю А. Міф про Сізіфа</p> <p>Купрін О. Гранатовий браслет. Олеся</p> <p>Лондон Джек. Мартін Іден</p> <p>Мандельштам О. Поезії</p> <p>Манн Т. Доктор Фаустус. Маріо і чарівник</p> <p>Маяковський В. Поезії</p> <p>Метерлінк М. Синій птах</p> <p>Моем С. Театр</p> <p>Моруа А. Белетристовані біографії письменників</p> <p>Набоков В. Дар</p> <p>Невзal В. Поезії</p> <p>Оден В.Г. Поезії</p> <p>Орвелл Дж. 1984. Скотоферма</p> <p>Павич М. Хозарський словник</p> <p>Пастернак Б. Поезії.</p> <p>Пруст М. У пошуках утраченого часу</p> <p>Рансмайр К. Останній світ</p> <p>Ремарк Е.М. Три товарищи</p> <p>Сартр Ж. П. Мухи</p> <p>Сафон К. Р. Тінь вітру</p> <p>Селінджер Дж. Ловець у житі</p> <p>Сен-Жон Перс. Поезії</p> <p>Сіменон Ж. Записки Мегре</p> <p>Стругацькі А. і Б. Важко бути богом</p>
---	--

Гумільов М. Поезії	Толкін Дж. Р. Твори.
Джойс Дж. Портрет митця замолоду	Тувім Ю. Поезії
Драйзер Т. Американська трагедія	Фаулз Дж. Колекціонер
Дюрренматт Ф. Гостина старої дами	Фріш М. Санта-Крус
Еко У. Ім'я троянди	Фолкнер В. Ведмідь.
Ібсен Г. Ляльковий дім	Хакслі О.Л Прекрасний новий світ
Еліот Т.С. Поезії	Хемінгей Е. По кому подзвін.
Елюар П. Поезії	Цвейг С. Новели. Белетризовані біографії письменників
Єсенін С. Поезії	Целан П. Поезії
Замятін Е. Ми	Чапек К. Фабрика абсолюту
Зощенко М. Оповідання	Чехов А. Вишневий сад. Чайка.
Зюскінд П. Запахи, або Історія одного вбивці	Шимборська В. Поезії.
Ільф І., Петров Є. Дванадцять стільців. Золоте теля	Шолом-Алейхем. Оповідання
Йонеско Е. Носороги	Шоу Дж. Б. Пігмаліон
Коельо П. Алхімік	

Інтернетні джерела (електронні бібліотеки)

1. Бібліотека світової літератури (оригінали та переклади): <http://ae-lib.narod.ru>
2. Електронна бібліотека «Джерело»: <http://ukrlib.com>
3. Бібліотека українського центру: <http://ukrcenter.com>
4. Національна бібліотека України для дітей з віртуальною бібліографічною довідкою: <http://chl.kiev.ua>